

Рекреаційна географія. Туризм

14. Шмагина В.В. Рекреация и туризм в системе современных приоритетов социально-экономического развития / В.В. Шмагина, С.К. Харичков. – Одесса: Институт проблем рынка и экономико-экологических исследований НАН Украины, 2000. – 70 с.

Компанец А.Е.

Национальный педагогический университет имени М.П. Драгоманова

ТЕРРИТОРИАЛЬНАЯ СТРУКТУРА РЕКРЕАЦИОННОЙ СФЕРЫ ПРИГОРОДНОЙ ЗОНЫ ГОРОДА КИЕВА

В исследовании проанализирована территориальная структура пригородной зоны города Киева и ее типизация. Рассмотрено современное состояние и направления развития рекреационных территорий пригородной зоны Киева природного и культурного значения.

Ключевые слова: пригородная зона, территориальная рекреационная система, рекреационные ландшафты, рекреационные зоны, ландшафтно-рекреационные территории.

Kompanets A.

National Pedagogical Dragomanov University

THE TERRITORIAL STRUCTURE OF RECREATIONAL SPHERE OF KYIV SUBURBAN AREA

In the research analyzed the territorial structure of suburban area of the city of Kiev and its typification. Reviewed the current status and development trends of the recreational areas of Kiev suburban area of natural and cultural significance.

Keywords: suburban area, territorial recreational system, recreational landscapes, recreational areas, landscape and recreational areas

УДК 911.3

І.Г. Смирнов

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

ВІЙСЬКОВА ЛОГІСТИКА ЯК ТУРИСТИЧНИЙ РЕСУРС: НА ПРИКЛАДІ НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ «СИНЕВИР»

Розглянуто особливості застосування військової логістики як туристичного ресурсу. Висвітлено особливості українського досвіду в контексті застосування військової логістики як туристичного ресурсу. Розкрито особливості військової логістики на прикладі українського козацтва, бою під Крутами, Лінії Арпада.

Рекреаційна географія. Туризм

Досліджено напрямки використання вищевказаних особливостей військової логістики на прикладі українського досвіду як туристичного ресурсу у практиці розвитку туристичної діяльності в Україні.

Ключові слова: військова логістика, туристичний ресурс, українській досвід, туристична діяльність, військово-історичний туризм, ностальгійний (сентиментальний) туризм.

Постановка наукової проблеми. Особливості та досвід військової логістики може бути важливим туристичним ресурсом, який базується на певних подіях у військовій історії світу та окремих країн. Автор розглядав ці питання на прикладі I та II світових війн [4,63-72; 7; 8]. З цієї точки зору не меншу цікавість являють собою військові події української історії, зокрема, це відноситься до логістичного досвіду українського козацтва, транспортно-логістичних особливостей бою під Крутами та Лінії Арпада. Ці події можуть слугувати значним туристичним ресурсом для розвитку військово-історичного, військового (мілітарі), ностальгійного (сентиментального) та інших видів туризму в Україні. Деякі з них вже активно використовуються в туристичній діяльності, зокрема, це відноситься до Лінії Арпада, що знаходиться в НПП «Синевир» у Закарпатській області.

Літературні джерела охоплюють праці автора [4,63-72; 7; 8], інші матеріали та публікації, що відносяться до військово-логістичних особливостей діяльності українського козацтва, бою під Крутами та Лінії Арпада в НПП «Синевир» [1; 2; 3; 5;6; 9].

Метою статті є розкрити застосування військової логістики як туристичного ресурсу у складі географії туризму на прикладі українського досвіду (українського козацтва, бою під Крутами та Лінії Арпада).

Виклад основного матеріалу. Українське козацтво. Колись наші славні предки, запорізькі козаки, силою духа і тіла славилися. До 90-100 років доживали (якщо в боях Бог зберіг!) і здоров'я мали богатирське. До знахарів і доморощених лікарів ставилися з презирством. Потреби в них на знали, бо природну їжу споживали і здоровими були. У себе вдома, у тривалих походах чи на Запорізькій Січі, їхня їжа була, як і в більшості українських селян, простою, природною, здоровою. Готували саламаху, тетерю і щербу, каші з медом, молоком, рибною юшкою, кулеші, мамалигу з бринзою, сиром. Замість хліба пекли коржі - загреби. На козацькому столі часто з'являлася варена, сушена та в'ялена риба. Коли ж козаки хотіли поласувати м'ясом, дичиною, варениками чи галушками, то складали артіль, збирали гроші, закупували

Рекреаційна географія. Туризм

продукти у селах і передавали їх кухареві. Істотно, що кухарем у козаків призначалася не випадкова особа, а та, якій козаки довіряли важливу справу свого харчування. Отже, це повинна була бути високоморальна людина, яка б не користувалася можливостями своєї важливої посади у козацькому війську. Так було у мирні часи.

Щодо військових походів, то козаки відзначалися високою пристосованістю до важкого похідного життя в степу. Як досвідчені слідопити, вони могли використовувати в їжу всю підручну зелень - кропиву, лопух, подорожник, стрілолист, чистяк, лободу, спориш, рогіз і навіть ряску. Зелень їли сирого, варили або робили з її кореневищ «хліб». Немає зелені – могли згодитися ягоди шипшини, плоди груші - дички або дикої сливи. «В степу і хрущ - м'ясо», - говорили досвідчені козаки і не гребували всякими комашками, кониками, сараною, гусеницями. Їх знаходили самі, або ж розривали мурашники, вигрібаючи у мурашок їхні запаси. Взимку також виколупували всяку живність зі стебел і головок будяків. Миші, ховрахи і хом'яки, які водилися в степу, також використовувались козаками - і не тільки як білкова добавка до їх мізерного похідного раціону. У розритих норах цих гризунів козаки знаходили зроблені ними запаси на зиму - передусім зерно диких злаків. Також в їжу козакам йшли яйця і пташенята диких птахів. І вже особливим шиком у запорожців, які не з чуток знали, що голод не тітка, був «гадючий кулеш». Про рецепт цього делікатесу краще промовчати, хоча запорожці філософськи говорили з цього приводу «Все корисно, що в рот полізло». А щоб воно краще «лізло», рясно присмачували свою страву часником і цибулею, так що страва була справді «пекельною». Існувала навіть легенда, що справжнім козаком - запорожцем міг стати лише той, хто покуштував хоч пару ложок цього самого «гадючого кулеша» ...

Важлива ще одна деталь. Обов'язковим атрибутом козаків була не шабля, і навіть не шаровари, а кожух. З часів польської адміністрації він був обов'язковою складовою «речового довольства» козаків, бо кому, як не запорожцям, було знати, що таке зима в степу. До слова, обов'язкові шинелі в російській армії були запроваджені тільки за Павла І. Діяли запорожці не стільки кінним, скільки пішим строєм. І хоча ряд тримати вони не вміли, це в степовій війні їм було й не потрібно. Від насідаючих татар вони відбивалися за своєрідним табором з зчіплених між собою гаками возів, який називався ще з давніх часів «гуляй – город». А проти «правильних» армій, будували укріплені табори.

Рекреаційна географія. Туризм

Пізніше, уже у складі російської армії запорожці діяли як провідники, як розвідники – пластуни, як диверсанти та як стрільки - єгеря, а також могли штурмувати фортеці в якості легкої піхоти. Іноді запорожців використовували ще як піхоту морську - для десантування в тилу ворога, для абордажних сутичок тощо. Військовий історик Валерій Шамбаров про кубанців Першої світової війни писав: «... Пластуни - це були в російській армії особливі частини, кубанська козака піхота. Вони славилися винятковою витривалістю, могли рухатися пішки майже без привалів і без доріг, і в таких маршах нерідко випереджали кінноту. Відрізнялися і бойовою майстерністю, влучністю в стрільбі. Але вважали за краще діяти холодною зброєю причому мовчки - без криків, без пострілів, з крижаним спокоєм, що завжди справляло на ворога приголомшуюче враження. Через свої марші і переповзання зовнішній вигляд мали вкрай обшарпаний, але це вважалось особливим шиком, це було привілеєм пластунів - виглядати обідранцями. Зберегли вони і залишки духу запорізької вольниці, командир тут був справжнім "батьком", а важливі питання вирішували в колі.

Бій під Крутами. Більшовики не поспішали відразу повалити Центральну Раду силою, а спочатку спробували захопити владу мирним шляхом - на Всеукраїнському з'їзді Рад робітничих, солдатських і селянських депутатів. Проте зробити це не вдалося: з'їзд прийняв сторону Центральної Ради. Але делегати - більшовики не визнали поразку, відбули до Харкова, де провели альтернативний з'їзд Рад, створили альтернативну владу - ЦВК України, і тут же звернулися за військовою допомогою до Радянської Росії, яку та негайно і надала. Командування здійснював колишній підполковник російської армії М.А. Муравйов. Виходець із селянської родини він в 1901 році закінчив Казанське піхотне училище; в Російсько-японську війну в чині поручика командував ротою 122-го Тамбовського полку, був важко поранений в голову, доліковувалася у Франції, де, очевидно, і став апологетом Наполеона. Однак Лютнева революція дала новий поштовх його кар'єрі. І ось «червоного Бонапарта» відправляють разом з Антоновим -Овсієнко на боротьбу з Центральною Радою. Червоні війська, ядром яких були балтійські матроси і загони червоногвардійців з російських міст, рушили по залізницях в напрямку Харків-Полтава-Київ та Курськ-Бахмач-Київ. Почалася так звана «Ешелонна війна». Тим часом Центральна Рада з жахом виявила, що військових сил у неї катастрофічно мало: частина українізованих частин була демобілізована ще восени, а в тих, що залишилися були сильні пробільшовицькі настрої.

Рекреаційна географія. Туризм

22 січня 1918 Центральна Рада своїм IV Універсалом проголосила Україну незалежною державою, а 25 січня її делегація як самостійна вирушила в Брест на переговори з Центральними державами. Але одного цього було мало, щоб стримати красногвардейские загони. І тоді був кинутий клич до національно-патріотичної молоді Києва стати на захист від «московських орд». У середині січня 1918 пройшло студентське віче, на якому був організований Студентський курінь (батальйон) січових стрільців. У цей курінь також почали записуватися гімназисти Другої української гімназії. Спочатку передбачалося, що студенти - «січовики» нестимуть вартову службу, проте ситуація для ЦР була настільки катастрофічною, що через 7 днів військової підготовки Студентський курінь (десь до 130 чоловік) за наказом начальника Київського гарнізону полковника Юрія Капкана відправили на станцію Крути (між Ніжином і Бахмачем) тримати оборону. Чи потрібно говорити, що багато «січовиків» після такої підготовки не вміли навіть стріляти. На станції вже знаходилися чотири сотні «юнаків» (юнкерів) Першої Української військової школи імені гетьмана Хмельницького (колишнє Константінівське військово-училище) і кілька десятків вільних козаків - «гайдамаків» (з числа колишніх фронтовиків) під загальним командуванням сотника А.М. Гончаренко. Доля Аверкія Гончаренко в багато чому нагадувала долю Муравйова. Уродженець села Дашенки на Полтавщині, він в 1912 році закінчив з відзнакою Чугуївську військову школу, під час Першої світової війни воював, командував батальйоном, був нагороджений Георгіївським хрестом, а у часи революції пов'язав свою долю з українським визвольним рухом. Гончаренко вдалося більш - менш організувати оборону станції і підходів до неї: вирити в мерзлій землі лінію окопів по обидві сторони залізничного насипу, встановити кілька кулеметних точок, зруйнувати залізничний шлях у трьох кілометрах від станції: підготувати імпровізований «бронепоезд» сотника Лощенко, що складався з гармати і 4 кулеметів, поставлених на платформу і укритих мішками з піском.

Звичайно, чутки про «московські орди» були перебільшені, але червоних військ все ж таки було набагато більше: їх чисельність під Крутами оцінюють в 4000 бійців, посилених трьома гарматами і кількома десятками кулеметів. Вранці 29 січня біля станції з'явився Перший загін червоноармійців. Йшли вони колоною, попереду - матроси - балтійці. Підпустивши їх ближче, захисники Крут відкрили вогонь. Зазнавши відчутних втрат (все-таки у захисників Крут було 16 кулеметів!), червоноармійці розгорнулися в бойовий порядок і спробували оточити правий фланг супротивника «з використанням

Рекреаційна географія. Туризм

усіх передбачених тактикою правил», як згадував потім Гончаренко. Водночас червоноармійці намагалися полагодити розібрану колію, але «бронепотяг» сотника Лощенко кілька разів висувався і розстрілював ремонтників в упор. Червоні артилеристи почали полювання за «бронепотягом» і зрештою вибили всю його обслугу. Ситуація для захисників Крут погіршилися й тим, що поїзд, де знаходився штаб оборони на чолі з сотником Тимченко «ретирувався» від станції на кілька кілометрів, прихопивши з собою і запаси патронів. Гончаренко кинувся наздоганяти поїзд - але безуспішно (рис.1).

Про те це ще не була найбільша дивина цього бою. Ближче до полудня на станцію з Києва прибула підмога - батарея полковника Алмазова і 4 броньовики (у тому числі 1 гарматний) під командуванням сотника Самойленко. Однак ці значні сили не змогли вивантажитися і були лише «бездіяльними свідками бою». До п'ятої години вечора Гончаренко усвідомив безперспективність подальшої оборони і наказав підлеглим відступати за станцію, де їх чекав ешелон. З якоїсь причини наказ не дійшов до одного з взводів Студентського куреня, який попрямував на саму станцію, де був узятий в полон і пізніше в повному складі страчений. Втрати червоних під Крутами, як стверджують, склали близько 300 чоловік, які там же і були поховані. Тіла розстріляних студентів переможці залишили непохованими.

А ось дані про втрати, військ УНР різняться. Сам Гончаренко називав цифру в 220 осіб, хоча інші учасники бою оцінювали загальні втрати в 30-40 «юнаків» і близько 50 «січовиків». Поки українські війська відступали від Крут до Дарниці, вони знищували за собою залізничне полотно і телеграфні дроти, що міцно вплинуло на подальші події. Тому війська Муравйова добиралися до Києва не три години, а шість днів. Червоні війська, захопивши Київ, влаштували там терор, за короткий час розстрілявши біля 5000 чоловік (у тому числі близько 3 тисяч офіцерів). Таким чином, «мирні» втрати перевищили втрати під Крутами в десять разів. Пограбувавши місто, Червона армія незабаром змушена була відступити через наближення німецьких військ та їх союзників - військ Центральної Ради.

З тих пір героїчна бувальщина про студентів-героїв Крут, міцно увійшла в українську національну історіографію, хоча і по цю пору йдуть суперечки про правомірність з боку тодішніх українських державних мужів - Грушевського, Петлюри, Капкана тощо - розплачуватися юними життями за свої політичні прорахунки. Бій під Крутами в нинішніх умовах може бути потужним туристичним ресурсом, на базі якого вже створено Меморіальний комплекс

Рекреаційна географія. Туризм

«Пам'яті героям Крут» на самій станції, а також їхні поховання на Аскольдовій могилі в Києві. Це особливо істотно для розвитку військово-патріотичного туризму в Україні, патріотичного виховання молоді, а також для розвитку іноземного туризму.

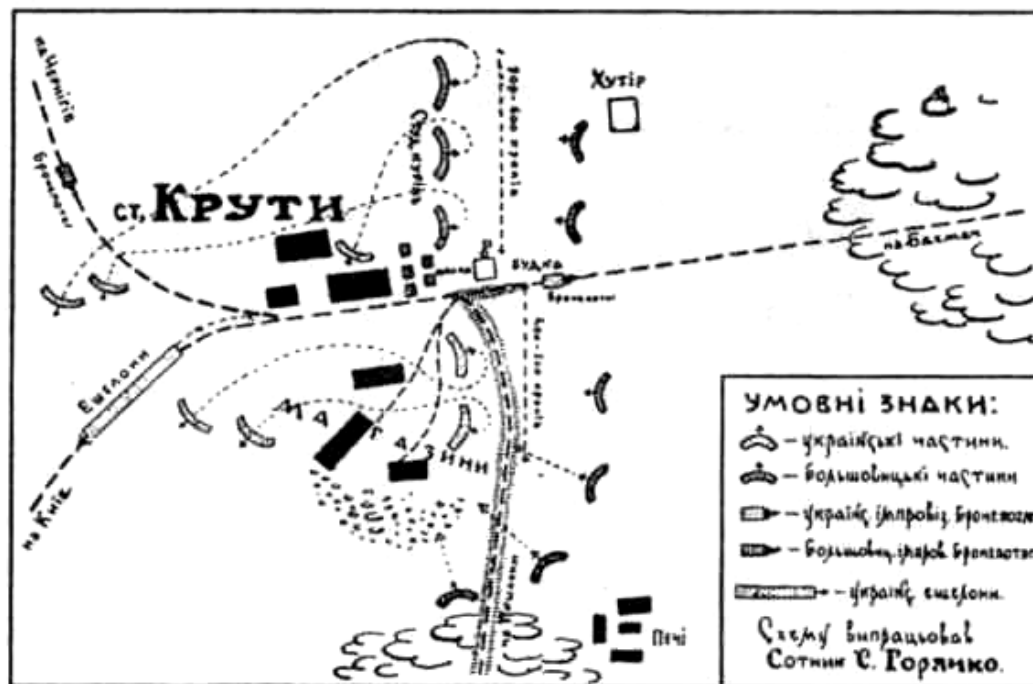

Рис. 1. Мапа бою під Крутами [6]

Щодо спорудження Меморіальний комплекс «Пам'яті героям Крут», то воно розпочалося у січні 1990 року, коли в с. Пам'ятне Чернігівської області поблизу залізничної станції Крути за ініціативою Чернігівського Руху, київської студентської спілки та козаків Конотопа було встановлено перший дерев'яний хрест. 1996 року на тому місці було насипано курган, дерев'яний хрест замінено залізним, а також встановлено стелу. 2006 року за участі президента України Віктора Ющенка було офіційно відкрито монумент у вигляді 10-метрової колони. 2008 року було відкрито музей, який розташовано у залізничних вагонах. Автором експозиції виступив Анатолій Гайдамака. 2010 року Меморіальний комплекс був переданий у підпорядкування Міністерству оборони України і став філією Національного військово-історичного музею України. Подвигу героїв Крут присвятили свої твори українські поети П.Тичина, О.Олесь, В.Янів, Б.-І.Антонич, О.Стефанович, М.Босслав, Дажбожич, Б.Стельмах [1]. Наводимо вірш П. Тичини «Пам'яті тридцяти» (1918):

Рекреаційна географія. Туризм

*На Аскольдовій Могилі
Поховали їх –
Тридцять мучнів українців,
Славних молодих...*

*На Аскольдовій Могилі
Український цвіт –
По кривавій по дорозі
Нам іти у світ.*

*На кого посміли знятись
Зрадника рука?
Квітне сонце, грає вітер
І Дніпро-ріка...*

*На кого завзявся Каїн
Боже, покарай! –
Понад все вони любили
Свій коханий край.*

*Вмерли в Новім Заповіті
З славою святих. –
На Аскольдовій Могилі
Поховали їх.*

Лінія Арпада. «Лінія Арпада» - військово-оборонна система німецької армії та її союзників (Угорщини) під час Другої світової війни, укріплена потужними інженерними спорудами, створена вздовж старого державного кордону, який простягався через весь Карпатський хребет довжиною понад 300 км. з 30 вузлами ешелонованої оборони вглиб на 100-120 км. Оборонна система отримала назву на честь князя Арпада, який у 889 році об'єднав угорські племена і заснував угорську державу. Будівництво цієї системи було розпочато в 1940-ому і продовжувалось до 1943 року. В будівництві брали участь переважно військовополонені. Роботи були каторжні. Надзвичайно сильні укріплення було створено в районі Руського перевалу, на Ужгородському, Мукачівському, Хустському, Ясінському, Сигітському напрямках, які вважалися основними. Велика кількість інженерних споруд Хустського напрямку саме і знаходиться на території Національного природного парку "Синевир" у Закарпатській області. Це були численні протитанкові піраміди і загородження, мінні поля, залізобетонні і дерев'яно-земляні споруди (бункери), доти, дзоти, бліндажі, склади тощо. Між селами Синевир і Синевирська Поляна й зараз знаходиться понад сто залізобетонних бункерів, які ще добре збереглися, протитанкові піраміди, залишки окопів тощо. В НПП "Синевир" створено туристичний маршрут, який так і названо "Лінія Арпада". Тут можна більш детально ознайомитись з історією цієї оборонної системи. А на одному з об'єктів колишньої оборонної системи «Лінія Арпада» - залізобетонному бункері – зусиллями НПП «Синевир» з хвойного бруса зведено ще два поверхи та оригінальний дах. В результаті цей казковий будиночок, який служить за мотель і називається «Бункер», тепло приймає туристів на відпочинок.

У вересні 2013 року у НПП «Синевир» відбулося відкриття військово-

Рекреаційна географія. Туризм

історичного музею «Лінія Арпада», який дасть змогу розширити і зміцнити туристичні та культурні взаємозв'язки між Україною та Угорщиною. Урочистий захід відвідали консули Генерального консульства Угорщини в Ужгороді Ласло Віда та Трієб Гергей. Військово-історичний музей «Лінія Арпада» нараховує 25 бетонних бункерів, 16 дзотів, десятки мінометних та кулеметних точок і тягнеться кілька кілометрів. Майже половину об'єктів цієї частини оборонної Лінії Арпада працівники парку впорядкували, проклали стежки та містки, розмістили інформаційні щити на українській та угорській мовах, облаштували місця відпочинку. Робота ще не закінчена і зроблено лише перший етап із запланованого. Є ще багато планів щодо реставрації та впорядкування історичних об'єктів, детального і глибокого дослідження цього туристичного ресурсу. Під час урочистого відкриття музею українська та угорська сторони обговорили шляхи можливої співпраці у напрямку подальшого поглибленого дослідження Лінії Арпада та розширення експозиційної частини музею. По об'єктах Лінії Арпада проходить промаркований туристичний маршрут і у НПП «Синевир» очікують зростання інтересу до музею з боку українських та угорських туристів, а також усіх, кого цікавить історичне минуле.

Крім контактів з угорськими партнерами НПП «Синевир» також має тісну співпрацю з Чеською Республікою. Село Колочава, розташоване у межах НПП «Синевир» є туристичною «меккою» чехів, оскільки воно було свого часу облюбване і описане чеським письменником Іваном Ольбрахтом. Підписано угоду про співпрацю з Національними парками Чехії «Крконоші» та «Шумава», а також обговорено питання вступу НПП «Синевир» до асоціації європейських парків «Європарк», членами якої є 400 природо-охоронних установ із 35 країн Європи. Обіцяли Чехи допомогти НПП «Синевир» вирішити одну із найбільш важких проблем краю – утилізацію твердих побутових відходів, зокрема, Теремлянська долина стане пілотним проектом щодо встановлення сортувальної лінії твердих побутових відходів на Закарпатті. З діяльністю НПП «Синевир», зокрема, реабілітаційним центром бурих ведмедів знайомився очільник Пардубіцького краю Чеської республіки М. Нетоліцький, який пообіцяв допомогти цій природо-охоронній структурі.

Висновки. Військова логістика може виступати важливим туристичним ресурсом для розвитку військово-історичного, військового (мілітарі), ностальгійного (сентиментального) та інших видів туризму. Це відноситься до військово-логістичного досвіду I та II світових війн, які нині активно

Рекреаційна географія. Туризм

використовуються у світовій та європейській туристичній практиці. Зокрема, це відноситься до пам'яток I Світової війни, сторіччя з початку якої світ відзначає у 2014 р. та подій II Світової війни, приміром, 70-ї річниці операції з висадки військ союзників у Франції (операція «Оверлорд»). Військово-логістичний досвід цих подій та його використання в туризмі розкриті автором у публікаціях. Не менш цікавим є український досвід військової логістики. У даній статті цей досвід розкритий на прикладах діяльності українського козацтва, бою під Крутами та Лінії Арпада, які можуть слугувати важливим туристичним ресурсом для відповідного розвитку в Україні військово-туристичного, військового (мілітарі), ностальгійного (сентиментального) та інших видів туризму.

Використана література

1. Крути: Памяті героїв Крут/ Упор. Зінкевич О., Зінкевич Н., - К.: Смолоскип, 2013. – 64 с.
2. Національний природний парк «Синевир»: рекламне видання. – Ужгород, 2013. – 30 с.
3. Матічин Ф. Військово-історичний музей «Лінія Арпада» зацікавив туристів / Ф.Матічин, М. Шетеля. – Синій Вир: регіональний еколого-освітній часопис. – 2013, 28 грудня. - № 8 (262). – С. Олійник Я.Б., Смирнов І.Г. Міжнародна логістика: навч. пос./ Я.Б. Олійник, І.Г. Смирнов. – К.: Обрії, 2011. – 544 с.
4. Подволоцкий А. «Самураи» великой степи / А.Подволоцкий, Загадки истории. – 2014. - №7. – С. 22-23.
5. Подволоцкий А. Сражение под Крутами / А.Подволоцкий, Загадки истории. – 2014. - №8. – С. 24-25.
6. Смирнов І.Г. Некрополі I Світової війни в Польщі: туризм, історія, логістика / І.Г. Смирнов, В.В. Обозний // Географія та туризм. – 2013. – Вип. 26. – С. 38-49.
7. Смирнов І.Г. Військова логістика як туристичний ресурс (на прикладі пам'яток I Світової війни) / І.Г. Смирнов // Moderni vymozenosti wedy: Materialy X Mezinarodni vedesko-prakticka conference. – Dil 7. Economicke vedy. Praha: PN “Education&Science”, 2014. – S. 6-17.
8. Шетеля М. НПП «Синевир» налагоджує міжнародну співпрацю / М. Шетеля. - Синій Вир: регіональний еколого-освітній часопис. – 2013, 28 грудня. - № 8 (262). – С. 1, 4.

Смирнов І.Г.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

ВОЕННАЯ ЛОГИСТИКА КАК ТУРИСТИЧЕСКИЙ РЕСУРС: НА ПРИМЕРЕ НАЦИОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКА «СИНЕВИР»

Рассмотрены особенности применения военной логистики как туристического

Рекреаційна географія. Туризм

ресурса. Освітлені особливості українського досвіду в контексті застосування військової логістики як туристичного ресурса. Розкриті особливості військової логістики на прикладі українського козацтва, бою під Крутами, Лінії Арпада в ННП «Синевир». Досліджені напрями використання вищезазначених особливостей військової логістики на прикладі українського досвіду як туристичного ресурса в практиці розвитку туристичної діяльності в Україні.

Ключевые слова: військова логістика, туристичний ресурс, український досвід, туристична діяльність, військово-історичний туризм, ностальгический (сентиментальний) туризм.

Smyrnov I.

Kyiv National University Shevchenko

MILITARY LOGISTICS AS THE TOURIST RESOURCE: "SYNEVYR" NATIONAL PARK AS THE EXAMPLE

Shown features of the use of military logistics as a tourist resource. The peculiarities of Ukrainian experience in the context of the use of military logistics as a tourist resource are disclosed. The features of military logistics in case the Ukrainian Cossacks, Kruty battle, Arpad line in NNP "Synevyr" are discovered. Researched areas of use the above features of military logistics in case of Ukrainian experience as a tourist resource are shown.

Keywords: military logistics, tourism resources, Ukrainian experience, tourist activity, military-historical tourism, nostalgic (sentimental) tourism.

УДК 911.3

Тертична Ю.В.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

ЕТНОЕКЗОГЕННИЙ ТУРИЗМ ЯК НАПРЯМ ЕТНІЧНОГО ТУРИЗМУ. ОСОБЛИВОСТІ ЕТНОЕКЗОГЕННОГО ТУРИЗМУ

У статті розглянуто особливості етноксогоенного туризму як напрямку етнічного туризму, наведено приклади об'єктів етноксогоенного туризму.

Ключові слова: етноксогоенний, етнічний.

Постановка проблеми. Туристична галузь набуває дедалі більшого значення для розвитку економіки та соціальної сфери в Україні, стрімко інтегрується у світову туристичну індустрію. Питання збільшення обсягів